

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплатна се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежности, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за управника прве класе вароши Београда Гојка Павловића, судског потпуковника.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 10. маја 1910. год. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(паставак)

б^о. Када се продаја свршава, то је казато у § 480. који гласи овако: „Јавна продаја свршује се једнога дана, но продаја непокретности не сме се свршити пре четири сахата по европски по подне. Што се једнога дана не прода, наставиће се следећег дана, но и тада не сме се свршити пре четири сахата.“¹⁾

Закон, као што видимо, прави овде разлику између непокретних и покретних ствари, па стога и ми исту разлику морамо направити.

аа. Кад се свршава продаја непокретних добара. Најпре ћемо рећи да, по тексту §-а 480., продаја непокретних добара не сме бити завршена „пре четири сата по европски по подне“. Извршила власт не може, дакле, пре тога момента продају закључити, ма колико да се надметање утишало. Зато што имају времена, лицитанти, можда, још неће да кажу своју последњу реч. Четири часа су рэк до кога надметач има право да се, односно последње цене, резервише, ћути. То је као код изјаве незадовољства или жалбе, где,

до последњега дана остављенога за ту изјаву, заинтересована страна има право да се, о пристанку на одлуку низега суда, не изјашњава. Осим тога, не може се продаја свршити пре четири часа ни зато што, до тога времена, може доћи још који надметач. Једном речи, тек после четири часа може бити говора о закључењу продаје.

Али, када се, после овога момента, свршава продаја? Да бисмо на то питање што испршије одговорили, ми ћемо прво претпоставити, да продаја има за предмет само једно непокретно добро, земљиште без зграде или са овом, а, затим, ћемо узети да је пописано и за продају објављено више непокретних добара.

Ако се продаје само једно непокретно добро, и ту може, такође, бити два случаја: власт је, за продају непокретног добра, одредила један дан или два или више дана, те стога ћемо ми говорити најпре о првом, а, после тога, о другом случају.

Први случај. Попшто је прошло четири часа, власт не сме закључити продају, докод надметање траје. То се види јасно из §481. који овако почиње: „Кад полицијска власт види, да је престало надметање, онда ће....“ Даље се у том пропису говори о томе, на који начин полицијска власт закључује надметање, попшто је прво приметила да је лицитирање престало, што значи да она надметање не сме закључити пре него што лицитанти престану лицитирати.

Питање је сада: докле, после четири часа, може и мора извршила власт остати на продаји? Другим речима, да ли је та власт дужна, ако надметање непрестано траје, остати на том послу евентуално и целу ноћ, или, пак, она има, после извеснога размака времена, рачунајући од четири часа по подне, да продају привремено прекине, с тим да је сутра дан продужи?

Што би говорило у прилог прве сољуције, то је интерес и повериоца и дужника да се надметање, докод оно траје, не обуставља, па ма се у лицитирању провело сву ноћ. И заиста, често пута надметање узима такве размере, лицитанти у њега уносе толико живости, било из жеље да добро купе било из чисте људске

шантине, да би, у таквим приликама, била штета, за продавце, повериоца и дужника, надметање пресећи и оставити његово продужење за идући дан. Јер, ко зна, да ли ће после проведене ноћи која, како Французи веле, porte conseil (доноси савет, човека саветује), лицитанти бити волни да се у опште даље надмењу?

С друге стране, пак, може ли се захтевати од полицијске власти да она послове ове врсте ради и ноћу? Ми смо већ казали, да извршење продаје треба сматрати као канцелариску дужност извршне власти, а зна се да ова има своје одређено трајање, које, после подне, не иде, по правилу, даље од пет односно шест часова.²⁾ Тражити да полицијски орган који врши продају остане на овој, због јаког надметања, целу ноћ, то би било тако исто као када би се од њега захтевало да, у канцелариско време, рачуна не само дан већ и ноћ. Затим, ми смо казали, да јавност која прати продају и лицитирање на њој јесте гаранција за тачно извршење законских прописа који се на принудну наплату односе, као и гаранција против могућих злоупотреба код јавних продаја. Међутим, каква би то јавност била код продаје, ако би се ова вршила ноћу, негде у забаченој каваници каквог забаченог села?

Стога ми мислим да, ако би се надметање, после четири часа по подне, продужило толико да оно не престане ни до онога времена до кога полицијска власт остаје у својим канцеларијама, извршни орган ће престати са продајом и позвати лицитанте да сутра дан понова на њу дођу и надметање продуже.²⁾

¹⁾ Од 1. Октобра до 1. Априла од два до пет а од 1. Априла до 1. Октобра од три до шест, то је канцелариско време, после подне, органа полицијске власти. Наравно, овде није реч о пословима који се, као што је и пр. одржавају реда и безбедности, раде у свако доба.

²⁾ Ако се надметање не би продужило сутра дан, продаја би осталла на ономе који би у очи тога дана највећу цену понудио био, под условом да је, са тим лицитантом, извршила орган продају, сутра дан, закључио онако како то наређује § 481.. Да приметимо још и то: да власт продужење продаје може вршити само на оном месту где ју је и започела. Прома томе, ако би власт продају сутра дан наставила на неком другом месту, продаја би била неуредна: ту бисмо имали случај да је продаја вршена на једном месту које није било објављено, противно §-у 477..

¹⁾ Законолавац вели: „пре четири сахата по европски по подне“, а то значи: четири часа и двадесет и два минута по подне, по што европско време — то јест средњевропско, на шта се у § 480. мисли — заостаје, према времену у Србији, за двадесет и два минута.

УНИВЕРЗИТЕСКА БИБЛИОТЕКА
Да ли би могао против овога одлагања лицитирања за сутрадан подићи протест? На име, да ли би се могло рећи да би тада продаја била неуредна стога што је она вршена и сутра дан по дану који је био објављен, у огласу (§ 477.), као моменат надметања, дакле у један дан који у огласу није био означен и за који, због тога, осим лицитантата којима је извршила власт лично казала да дођу и надметање продуже, други нису знали? Међутим, да је било објављено да ће се лицитирање, једног дана започето, евентуално наставити и сутра дан, можда би, у том продужењу продаје, још ко узео учешћа. Власт дакле, обизнајујући известан дан као дан продаје, без једновремене објаве да ће се продаја, по потреби, и други дан, по томе дану, наставити, штети како повериоца и дужника тако и оне појединце који, мислећи да је продаја морала бити извршена истога дана за који је и била заказана, сутра дан нису дошли на лицитирање, а можда би, иначе, дошли.

Примедба ова не би, по нашем нахењу, била основана. Јер, ако, по §-у 480., продаја, када се надметање не може да сврши онога дана кога је започело, има да се настави сутра дан, онда нико нема права истицати, како он то није знао и како, због тога, није ни долазио сутра дан па продају. Ми смо се већ, за један други случај, позвали, у овом раду, на § 14. Грађ. Законика, по коме незнане закона никога не извињава. Ако, дакле, по Грађ. Суд. Поступку, продаја може бити настављена и сутра дан, онда заинтересовани појединци, који нису првога дана могли на продају доћи, имају, ако желе лицитирати, изићи на место продаје сутра дан, те да, евентуално, и они лицитирају, евентуално, то јест ако продаја претходнога дана није била већ свршена. Када се, за известни дан, објави једна продаја, онда појединци треба да предвиде да та продаја може да се тога дана не сврши, већ да се она може наставити и сутра дан, и да се, према томе, и управљају. Отуда, не могу они рећи да оно продужење лицитирања сутра дан није било објављено: оно је сасвим било објављено тим самим што је објављен дан продаје и што се, по §-у 480., продаја не свршена једног дана продужује сутра дан. Ово продужење објавио је, једном за свака за све продаје, § 480..

У осталом, на шта се имају жалити они који су, одсуствујући првога дана са продаје, тиме показали колико су се номе интересовали? Они који су о продаји водили рачуна, на њу су и дошли и лицитирали, њима као лицима која желе пописано добро прибавити, власт је и саопштила да, сутра дан, понова на исто место дођу и надметање продуже; они који су, као лицитанти, потребни и корисни и повериоцу и дужнику знали су, дакле, за продужење надметања.

У овом случају, када се продаја, не свршена првога дана, продужује сутра дан, појављује се тешкоћа односно питања: када, код овога продужења, почине и када се свршава надметење? Да ли ту важе иста правила која, за исто питање, важе и за први дан продаје. Специјално,

у колико је реч о закључењу лицитације, вреди ли и тада пропис § 480. по коме се продаја не сме завршити пре четири часа по подне? Другим речима, да ли је други дан продаје, у том погледу, изравнат са првим даном? На ово би се могло одговорити овако: пошто је продаја ту била одређена само заједан дан, треба, оно време за које лицитирање траје сутра дан, сматрати као време после четири часа по подне, што ће рећи да се, другога дана, може продаја закључити, чим је престало надметање. Несумњиво је да је полициска власт могла продају закључити још у очија тога дана, само да је било надметање престало пре него се први дан продаје био завршио, из чега би излазило да је она, тим пре, продају могла закључити и сутра дан пре четири часа, под условом да су лицитанти престали лицитирати: продужење надметања сутра дан дошло је само стога што се оно није могло, по свршетку првога дана лицитације, наставити ноћу.

(наставите се)

док који је видео човека, за кога се држи да је носио пакете са ногама и ципелама убијене Жане. Због овога је полиција сматрала за целисходно да га пуних 15 дана, у пратњи својих агената, вода по свима бриселским крчмама, у нади да ће молер наћи свога човека. И резултат је добивен. За време овог „путешествија“ полицијски агенти и молер дошли су у додир са алкохолом, који их је дражио и наводио на снове о награди од 20.000 динара. Алкохол, узбуђење и раздражљивост само су појачали сатурнизам молера, који је престао да ствари посматра јасно. Услед овога, једног лепог дана ухапшено је једно певнило лице, Емил Де Кок. И ако је молер и званично потврдио, да у њему добро познаје оно лице које је носило пакете са детињим ногама и ципелама, Де Кок је врло лако оборио ово тврђење, доказавши свој несумњиви *alibi*.

Двадесет трећа погрешка. — У својој

„Важној Објави“ истражни судија помиње, да су детињи леш, ноге и ципеле били упаковани у разне хартије и новине, и везане различитим канапом. Међу новинама, које су биле употребљене за паковање, помиње се и један број „Journal de Paris“ и два броја „Soire de Bruxelles“. Не без извесне дозе ироније, или може бити у наивности, истражни судија позива публику да га помогне у изналажењу бив. притехаца канапа, хартије и новина. На ово је публика могла одговорити постављањем питања г. Хаво-у: Зашто су онда полиција, државни тужилац и истражни судија?

Двадесет четврта погрешка. — „Важан Лични Опис“, објављен свуда и репродукован од целе пресе тврди, да ноге, огртач, кутија за рад и ципеле детиње нису наћене у пакету који је био остављен у улици „Hirondelles“. Државни тужилац и истражни судија наредили су најбржији истраживање у циљу проналаска ногу и ципела. Као што смо већ видели, два таљигаша опазили су 15. фебруара један сумњив пакет у краљевој башти, и по допуштењу жандарма прешли преко ограде, узели пакет, отворили га, нашли у њему ципеле и однели их. Све ово било је у присуству и пред очима доброг жандарма. Овај орган власти, који је морао примити „Важан Лични Опис“, или прочитати његов текст у новинама, није ни помислио да наћене детиње ципеле могу бити оне које се траже већ осам дана, а због којих су се ватрогасци морали пењати по крововима кућа сенског булевара. Шта нам онда остаје да мислим о менталитету овог жандарма? Мађутим, то је један од најбољих жандарма, коме је поверена врло важна мисија — надзор над имовином државног поглавара. Какви ли онда морају бити остали жандарми?

Двадесет пета погрешка. Да би изнашле лице, које је носило пакете са детињим ногама и ципелама, истражна власт и полиција испитивале су персонал трамвајског бриселског удружења и народног железничког удружења (пруга Брисл — Лекен), али су заборавиле да испитају агенте генералног удружења економских железница, у чијем су притехању више западних пруга, па и она који води из

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(наставак)

Двадесета погрешка. — Власт је примила сведоцбу Делфине Дисар, неиспитујући њено порекло и услове, неконтролишући њене објективне елементе и неуверавајући се о физичкој, моралној и душевној прошлости сведоковој. Излишно је, да овде репродукујемо све измишљотине ове личности, а нарочито њену посљедњу причу о сусрету са једном непознатом женом, која јој је открила сензационе ствари. Главно је, да је наша оштроумна полиција веровала свима овим глупим изјавама. Није ли жалосно што морамо констатовати, да су полиција и истражна власт, рђаво инспирисане, саветоване и руковођене, у потпуном одсуству моћи расуђивања, претпоставиле измишљену причу Делфине Дисар прецизној изјави сведока Де Конанка, и да је, према невероватној сведоцби ове нервозне жене, скован „Дефинитиван Лични Опис“ тобожњег злочинца, чувеног „човека са пуним, угаситим и узлигнутим брковима“, човека непознатог, који ће такав увек и остати — јер и не постоји — човека — феномена, који заслужује да буде назват *x. u. z.*

Двадесет прва погрешка. — У својој „Важној Објави“ од 24. фебруара, истражни судија г. Хаво дао је опис човека, који је у „Laeken-Heysel“-у оставио пакете са детињим ногама. У овом смислу он је пружио једно обавештење од највеће важности, које је било потпуно нетачно. По тврђењу истражног судије, овај човек дојазио је из улице „Fransman“, али смо се ми лично уверили да ово не стоји у истини, и да је он ишао новом улицом „Cloître“, која пресеца улицу „Fransman“. Према овоме, правац којим је осумњичени ишао сасвим је противан правцу, означеном у „Важној Објави“.

Двадесет друга погрешка. — Диедоне Векман, молерски радник, главни је све-

Брисла у „Laeken-Heysel“ преко Сен Пијера.

Двадесет шеста погрешка. — Као колективну погрешку помињемо скуп ненеоснованих и произвољних хапшења, којима је власт приступила да би моментано задовољила јавно мнение. Јер, у којико смо могли сазнати, ухапшено је, на правди Бога, 24 личности. Још је срећа што је белгијско правосуђе било толико паметно и увиђавно, те их није послало на Бавоље Острво.

Двадесет седма погрешка. — Наша власт, која је одмах и на брзу руку сковала хипотезу о злочину подводачице од 20 год. никако није хтела напустити ову своју идеју, већ је са ћавољим постојањством истрајала у првој погрешци. Њој је била потребна жртва, и она ју је, свим природно, нашла. Непријатности Рашија Ротсер, њена два хапшења и њено стављање у превентивни затвор, остају као нарочити модел вођења истраге и умешности наших истражних чиновника, па с тога је потребно да се с њима мало више позабавимо.

У времену злочина, фебруара 1906 год., мала келнерица, Рашија Ротсер, становала је на сенском булевару. Она је проводила жалосну и мрачну егаистенцију у средини једне мало-буржоаске фамилије, којој је недостојао дух предвиђања. Мати болесна и лака на трошењу новца, није ни помишљала да своју кћер спреми за борбу у животу, давши је благовремено на какав занат. Остављена сама себи, Рашија је пала као жртва свога рђавог васпитања. И ако не полаже много на врлину, ипак није, као што се тврдило, нико и презренја достојно створење, већ више несрећна, млада девојка. Одмах сутра дан по извршеном злочину, њена газдарица од стана пробудила ју је рано, и саопштила јој страшну новост о силовању и касапљењу девојчице. Још успавана и уморна, Рашија је примила ову новост са дистракцијом помешаном са равнодушношћу. Ова равнодушност према страховитом злочину изненадила је њену газдарицу, која ово у поверењу саопшти једној својој пријатељици, ова опет својој и тако се створи сумња, за коју, најзад, дознаде и полиција и похита за новим трагом. Подводачица од 20 година била је откријена.

Због нове службе Рашија је морала отпутовати у Лијеж, и то се протумачило као бегство. Сумња се још више појачала кад се сазнало да је она носала корсаж од 50 дин., и да је имала сури вунени ограђач. Злочин над малом Жаном извршен је у среду увече, а идућег понедељника Рашија је већ била ухапшена у провинцији и доведена у престоницу. Власт је, пре свега, захтевала од ње, да у детаљима утврди где је била трагичног вечера. За два сата alibi је био утврђен и проверен. Констатовало се, да је чувени корсаж од 50 дин. плаћен у ствари свега 650 дин., а што се тиче сурог ограђача — главне тачке оптужбе — Рашија је доказала да га је, на месец дана пре извршеног злочина, уступила једној својој пријатељици. Суочавали су је са читавим светом старца, торокуша и девој-

чица; изводили су је пред сведоке у ограчима сурим, црвеним и белим; чешљали су је у свим могућим фризурама; бар десет пута доводили су је из Лијежа у Брисел, у циљу ових трансформација, достојних једног Фреголија. У кабинету истражног судије задржавана је до пола ноћи, а затим је одвођена у стан своје старе мајке, који је преко ноћи био под надзором полицијских агената. Засићене борбом, полиција и истражна власт најзад је оставише на миру. Читаву годину дана Рашија је могла уживати у задовољству што је измакла из шака организованом правосуђу. Међутим, торокуша за ово време нису седеле заједничне. Јула месеца 1906 године Рашија је молила своју стару газдарицу г-ђу Симон, да јој пошаље на доплату у Лијеж, преко станице „Guillemins“, једну малу, белу корпу, у којој је било неколико старих сукња, један скромни ограђач, један корзет и два парчета кадифе. Пошто Рашија није са станице подигла послачу јој корпу, то је администрација, после шест месеци чекања, известила станицу која је пакет експедирала, да адресант није ни подигао ни тражио своју корпу. На молбу г-ђе Симон, корпа је враћена у Брисел и њој предата у присуству г-ђе Ван Галк фебруара месеца 1907 год. на станици „L'Allée-Verte“. У корпи, која је одмах отворена, поред хаљина био је један мали молитвеник. Кад је г-ђа Ван Галк угледала овај молитвеник врискнула је, што је дало повод једном од чиновника да притрчи и упита за узрок. Г-ђа Ван Галк изјавила је, да су овај молитвеник, као и две побожне слике које су биле у корпи, припадале некада њеном несрећном детету. После овакве изјаве чиновник одлучује, да се корпа и њена садржина ником не издају, већ да се ставе власти на расположење. Истрага је одмах отпочета, и Рашија поново затворена.

(наставиће се)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

С А Т

Луј — Фредерик — Соваж

Заклао сам старца, знајте, са три потеза бријача преко самог гркљана — три мајсторска потеза, од којих је други пресекао дамаре, — али му нисам требао украсти сат. Покраја ме је упронастила...

Предузео сам предострожности све врсте тако одлично, да могу рећи, без хвалисања, да сам извршењем овога мога дела доказао, да сам геније.

Прочитајте, ако не верујете, све тадање листове: једнодушно су славили моју вештину. Ни шума, ноћ, у кући, никаква трага напољу, никакав доказни основ, ништа, него само један старац са разјапљеним гркљаном. У почетку је још полиција утврдила врсту дела. За њу сам ја узео шездесет и три динара, законска награда за такав тежак злочин не рачунајући овај проклети сат. Али можда

нисам само снажније ударио! Је л' те, да сам томе старцу требао одсећи главу? Али, ко је могао мислити, да је он тако издржљив?

Нерасудним једним махом стријао сам овај сат у цеп. Баш ми ништа није био потребан. Шездесет и три динара увежем у своју мараму. Старац није ни мрднуо... Али, кад сам му узео сат, заклињем се, старац је уздрхтао и један је млауз крви покуљао из ране која је зјапила. Требало је, или са свим да му одсечем главу, или да му вратим сат. Али, нисам знао, да он много на тај сат положаје.

Где сам се сакрио? Како сам могао омети истрагу? Постављате ми буда-ласта питања. Човек мага соја, кад има у цепу шездесет и три динара, тај је газда свога времена. Само ме је сат узне-миравао. Нисам могао ни мислити, да га продам, а да га закопам на какво пусто место, то ми није било згодно, Ви, који нисте никад убили, како вас је могућно уверити, да најситнија стварница, бачена на случај, може компромитовати успех, основан на најсигурнијим комбинацијама.

Нисам пио, као што бисте ви замислили, нисам ни завирио у оне развратне крајеве; кркако сам мојих шездесет и три динара, по предрачуна одавно скројеном. Знао сам, у осталом, кога ћу убити после старца, али сад није о томе реч.

Другог вечера, после убиства, чим је ноћ пала, у пустојулици једнога фобурга један је пролазник ишао право к мени. Имао је штофан, вунен, шешир са обореним ободом, доњи део главе завучен у задигнуту јаку капута; али сам му и издалека познао ход. И није било сумње, то је био он... на неколико корака испред мене, подиже руку, у пола отвори своју горњу хаљину и ја видех, ни мало изненађен, његове стакласте очи, модре образе и гркљан, на коме је зијала најстрашнија рана. Модра прна крв капала је на кошуљу; спусти руку до краја свога сребрног ланца, који му је висио преко тробуха, и у том тренутку био сам свесан тога, да је старац ту испао да тражи свој сат.

Међу тим ја нисам мрднуо ни зеницом; такве ствари мене не могу да збуне и ја прошантах:

— Сат је код мене.... и лупих се по цепу од пруслука, одакле одјекну звек метала.

— Али га ви нећете добити! додам по том.

Учини ми се, да је оклевао, затвори капут и удали се, посрђуји. Ја слегох раменима. Тада ми сат није давао мира. Међутим, он је средство, помоћу кога сам дошао у овакав сажаљив положај.

Дакле, сушта је лаж вест, да је старац убијен. И претходна истрага са секцијом, сама сахрана, па вести у листовима, све је то лаж. Човек, као што сам ја, не даје се хватати тако лако у те грубе замке. Хтели би, без сумње, да успавају моју сумњу. Али, да загледамо мало у тог бедног генија код господе у полицији! За ово време старац је лутао по улицама и ја сам га непрестано сусретао како и натучена шешир на очи и посрта-

Јуби као пијан човек. Заустављао се на неколико корачаја преда мном, отварао свој капут и ја сам видeo његово бледо лице, његов пресечен гркљан и онај проклети ланац који му је падао преко трбуха. Један пут за свагда, рекао сам му:

— Ја вам сата вратити нећу!

И у колико се он више окопистио, да ме потајно гони, у толико сам се јаче одлучио, да не попустим. Право да кажем, досадио ми је. Каква све лукавства, да кажем истину, тај није употребио, само да ме савлада!

Нисам могао ући ни у једну крчму, да се мало одморим, а да његово гадно лице и расечен гркљан не испуни мој поглед. У почетку вребао ме је у часу кад ноћ пада, а сад ми чак седа и за сто! То више нисам могао трпети. Он је упутио свој живот на рачун муга, натурио се просто на мене. Увече закључам врат, али је он већ легао на моју асуру и цеду ноћ слушам његово кркљање. Међу тим, ја ипак нисам попуштао. Шта више: навијао сам сат, окачим га о браву. Так, так! Так, так!... и проклети старац, заминшао сам, грцао је у сузама од очајања!

Једнога дана, да бих побегао од њега, дам се у трк споредним улицама, прођем кроз један врт и успеј да старцу заварам траг. Ручао сам сам у кавани — и са каквим још апетитом! Добро сам се пазио, полазећи у свој стан. Подигао сам јаку од капута, оборио обод од шешира и, провлачећи се поред зидова, дочепам се свога ноћног обиталишта. Дванаест бедника беху опружили укочене ноге испод црвеног покривача. И ја се испружих у општој соби, затворим очи и сан нађе на мене као сенка пун заборава. Какав страшан сан растави моје очне капке?... То је морало бити у сред ноћи. Један димљив фитиљ ортавао је фантоме на зидовима, његова се светлост изливала као прљава вода. Од један пут спазих једну бледу руку, чији су се прсти усилавали, да се дочекају мојих прецију. Осетио сам се толико немоћан, да сам је једва одгурнуо. Међутим она се узјогуни; она се шта више приближи; додирну моје одело: ја се повукох натраг. Рука за стаде. Моје очи, научене на слабу светлост, упознаше сад ту руку, на телу, обвијеном широким ортачем, с ногама изгубљеним у тами. Преда мном је стајао човек, који трже руку, раствори свој ортак и, на један пут ја угледах његове стакласте очи, раскривљен гркљан и сребрни ланац који је висио низ његов трбух. Старац ме је, дакле, пратио, спавали смо један до другога, и, гле, где је сад покушао, да ми украде свој сат!

Усправим се на свом лежишту и једним погледом осмотрим салу. Наше су колеге спавали, изломљени невољом. Он једини био је будан. Његово је бледо лице мрдало. Он опет пружи руку, додирну ћеп, где је стајао сат и очи му се испунише неком водљивом светлошћу. Познао сам да се напреже, да се устреми на мене, прикупљајући последњу снагу. Ја га предухитрих и усправим се потпуно.

На један пут он стаде на ноге. Већ ме ухватио и за гушу, настao је, да ме

удави и ја осетих на себи његов мртвачки дах. Ја се, међу тим, ишчупам и страшо- вито јаукнем. Старац пође за мном. За што нисам собом носио бријач?... Он пружи своје претеће песнице и испод његова огргача видео сам му, у нереду, исечено месо. Тада зграбим сат из ћепа, за- витлам га као праћку и лупим старца, да је одјекнуло. Другови наши пробудише се. Пијан од јарости још сам једнако ударао; јурио сам, уздигнуте руке, вичући из свега грла: „Ето ти сата, проклети зликовче!“

Он посрте и као да је ишчезавао; али ја нисам имао времена да пречистим ствар: јурнуше на мене, везаше ме: дрхтло сам као у грозници; полиција се појави... И како се могу оправдати, кад сат лежи на земљи, раздробљен, препљескан, а монограм старчев још светлуца на кутији, да би утврдио мој злочин?...

С француског
Ник. Сп. Матијевић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине добровилке, актом својим Бр. 1257, и суд општине малчанске актом својим Бр. 1114, учинили су питање о застарелости иступних пресуда.

Сем њих, исто питање учињено је и од неколико општинских деловођа, па и од једног полицијског писара.

Држећи се постављеног правила, да не одговарамо на питања, која су једном била предмет обавештења од стране уредништва, ми не бисмо требали сада давати никакав одговор, јер је о овоме опширно говорено у 1908. години.

Али, како је од тога врамена знатно изменјено и општинско и полицијско чиновништво, и како се из постављених питања види да би се у многим случајевима учиниле погрешке, то изузетно за овај случај дајемо ово обавештење:

По § 396. кр. закона, све иступне кривице, које се казне по III части кривичног закона, застаревају за три месеца, рачунећи од дана кад су учињене, сем краћа, превара и утја преко 10 гроша чаршијских, које застаревају за годину дана.

Према томе, кад се за једно иступно дело, које се казни на тужбу приватнога, не поднесе тужба у року од три месеца, односно године дана, оно је застарило и више се не може казнити.

Исто тако, кад се за иступно дело, које се казни по званичној дужности, не покрене истрага у року од три месеца, односно од године дана, после се не може ни покретати.

Овако се има поступити и онда, кад се за иступна дела, било да се казне на тужбу приватног, било по званичној дужности, у опште не сазна у року од три месеца, односно од године дана.

Ако је, пак, за извесно дело подигнута тужба или поведена истрага по

званичној дужности, па од последњег рада по томе делу није рађено ништа за три месеца односно годину дана, онда је дело опет застарило, и неће се казнити.

Под речима „последњег рада“, не могу се узети белешке власти као н.пр. „зват“, „послат му позив“ и т. слично, него само радови који су у истини могли прекинути застарелост као: испит окривљеног, испит сведока, увиђај на лицу места, процена покраје и т. д. управо само оно, што у истини казује рад власти по тој ствари, а не једнострane белешке, којима је тежња да застарелост прекидају.

Ради боље јасноће, ми ћemo навести ове и неке примере.

На пример, приватни је тужилац подигао тужбу 1. јануара 1909. године.

По овој тужби испитани су сведоци: један 15. јануара један 15. фебруара а један 31. марта 1909. год. Од 31. марта па до 1. јула исте године није рађено више ништа по томе делу, и оно је онда застарило (ако није крађа, превара или утја).

Међутим, да је 30. јуна узет на одговор окривљени или рађено ма шта друго по овоме предмету, онда би застарелост била прекинута, и рачунала би се од 30. јуна па на даље за три месеца.

Овако се рачуна застарелост дела, а сада да пређемо на застарелост просуда...

По поменутом законском наређењу, кад застари пресуда по иступним делима, она се неће извршивати.

Пресуда, пак, застарева за оно исто време, за које би застарило и само иступљење, за које је кривац осуђен, рачунајући од дана кад пресуда постане извршном, или ако после тога кривац побегне из руку власти, од дана кад побегне.

Као што се из овога види, законодавац дозвољава застарелост пресуде само од онога дана, од кад је она извршном постала.

А пресуда, пак, постаје извршна у ова два случаја:

а, кад је саопштена окривљеном, па се он у року од три дана не жали суду, онда је она постала извршном трећег дана по саопштењу. И, ако се од тога дана па за три месеца односно годину дана не изврши, онда је она застарила без обзира на то, што је тамо бележено да је кривац зват да затвор издржи или новчану казну плати, и без обзира чак и на то, што је у овом међувремену узимата реч од њега о начину исплате па чак и имање узето у попис, и

б, кад се окривљеном саопшти пресуда, па он изјави против ње жалбу у законском року, онда се застарелост почиње рачунати од дана решења надлежног суда, којим је пресуда одобрена, па за три месеца, односно годину дана унапред.

Код случаја под б. може се догодити, да суд не донесе никакву одлуку за три месеца, односно годину дана, рачунећи ово време од дана саопштења пресуде па напред, и у том случају узима се, да је пресуда опет застарела, јер је од времена изјављене жалбе, односно саопштења пресуде, протекло три месеца односно годину дана.

И у овом се случају не прекида застарелост радом, и. пр. враћањем низој власти на накнадни извиђај и т. д.

Има још један случај, који се може додогодити после донесене пресуде, и који је, у осталом, врло чест, те је потребно њега објаснити.

На име: донесе се пресуда, али се окривљени не може наћи да му се она саопшти.

Под претпоставком, да ће га власт данас сутра добавити, пресуда лежи несаопштена, и тек у другом или трећем месецу власт сазна, да се окривљени налази у другом срезу, и тамо пошље пресуду да му се саопшти.

У овом случају мора се узети, да је овај последњи рад прекинуо застарелост дела, јер се пресуда, пошто није саопштена и постала извршном, не рачуна као пресуда, него као обичан рад у истрази.

Тек кад се саопшти и постане извршном, или се изјави жалба, настају случајеви застарелости пресуде, који су напред поменути, јер је све до њене извршности оскудевао битни услов за оцену застарелости саме пресуде, већ је стојало само дело иступљења, па се и у погледу застарелости има тако да узме.

Овде имамо нарочито да напоменемо то, да суштину ствари не мења та околност, да ли пресуда гласи на затвор или на новчану казну.

Исто тако овде се не сме гледати: да ли се окривљени брани застарелошћу или не, јер је застарелост у кривичним делима, па и код иступа, предвиђена у јавном интересу, те власти морају пазити на њу по својој дужности и не смеју извршити ни једну пресуду, која је застарила, у погледу саме казне.

По § 396. кр. закона, пресуде застаревају у року од три месеца, односно од године дана, од дана извршности, само у погледу изречене казне.

Што се тиче застарелости досуђене накнаде штете, дангубе, трошкова и таксес, важе прописи грађанског закона и закона о таксама у смислу последњег става т. 2. § 397. кр. закона.

Органи, који допусте да застари пресуда, одговорни су двојако.

Тако, ако се утврди да су то учинили нехатом, долази одговорност административно-дисциплинска уз накнаду штете, а ако је то учињено намерно, одговорају по § 128 крив. закона у вези са § 132. истога закона.

II

Суд општине башинске, актом својим Бр. 341, пита:

„По чл. 7. закона о помоћи оскуднима у храни, после три године мора се појајмица унети у буџет дотичне општине, и ову општина платити.

Ова општина прошле 1909. год., а по наређењу овоокружног одбора, унела је у буџет општин. полутину дуга, а другу половину за ову 1910. год., да према посредној порези сразмерно овај дуг плати управи фондови.

Сад настаје питање: шта ће суд ради са признаницима појединих грађана, који су узели храну на појајмицу од др-

жаве у 1904. год., па исте ни до данас нису исплатили; управо остају ли они и даље дужници општински, или не, и сме ли суд од њих тражити ову наплату?

— На ово питање одговарамо:

По чл. 7. закона о помоћи оскуднима у храни од 22. децембра 1904. године, сви они, који су узели од општине храну на зајам и тако постали њени дужници, били су дужни вратити ову и то: $\frac{1}{6}$ у првој години по задужењу, у другој $\frac{2}{6}$ и у трећој $\frac{3}{6}$ са 5% интереса.

Кадони нису платили овај дуг у остављеном року, онда општински суд, на тужбу општинског пуномоћника, има права да доноси осуде, осуђујући тужене и на плаћање свију оних такса, које се у грађанским споровима наплаћују.

Без пресуде се овај дуг не може наплаћивати и ако постоје обвезе о дугу, јер се он равна осталим приватним потраживањима општине, кад законом није другчије наређено нити учињен изузетак.

При извршењу пресуде треба водити рачуна о наређењима § 471. грађ. суд. поступка, јер се ова позајмица не може уврстити у трошкове, о којима говори последњи став т. 4. а ове законске одредбе, јер се иначе не би разумела помоћ, коју општина у оваквим случајевима чини својим суграђанима, кад им после за ту исту помоћ, продајом целокупне имовине, одузима могућност за живот.

III

Суду општине кленјачке, на акт Бр. 1391, одговара се, да треба да поступи по решењу начелства Бр. 19490, и да неће одговарати ништа, јер је извршио закониту наредбу старије власти.

IV

Деловођи општине велико планске, у срезу прокуничком, одговара се, да је питање, које он истиче, опширно објашњено у бр. 1. и 2. за ову годину под I., и кад га он опет покреће значи да није ни читашт у листу излази, те тако својим нерадом само поставља излишна питања.

ПОУКЕ И УПУТИ

Кад збор донесе одлуку о подели општинске утрине, па ту одлуку одобри и Државни Савет, онда у подели утрине учествују сви грађани дотичне општине.

Збор општине о..... донео је одлуку, да се извесан део утрине подели на грађане. Ову одлуку одобрио је и Државни Савет својом одлуком № 482.

На основу овога, одбор општински на свом састанку од 8. марта 1909. године донео је одлуку № 245. о томе, коме ће се од грађана и колико дати од општинске утрине. Одмах затим, 12. марта 1909. год. одбор је донео одлуку № 308., којом је решио, да се не даје утрина лицима која су раније добила утрину, даље, да се не даје дошљацима, као и онима, који нису земљоделци.

Противу одборских одлука изјавили су жалбу надзорној власти свештеник J.

R. и D. J., онд., наводећи, да и они, према правом стању ствари, треба да имају удела на извесан део општинске утрине.

Надзорна власт својим решењем задржала је од извршења одборске одлуке са ових разлога:

1., што у одлукама није предвиђено и то питање, по којој ће цени да се продаје један ар земље, која хоће да се отуђи;

2., што није обухваћено и питање, да се продајна цена одмах наплаћује, јер противно поступање могло би навести општину на излишне трошкове;

3., што није било места да се извесна лица одбијају од удела на по извесан део од утрине, без обзира на то што су та лица раније добила по извесан део, јер кад одлука Државног Савета гласи да се утрине сеоска дели на све грађане, а не само на један део, онда се тако мора и поступити, а сем тога и правда захтева, да сви грађани уђу у гурemu, кад већ сви иначе сносе општинске терете.

Према овим примедбама надзорне власти, одбор општински донесе другу одлуку, којом пре свега опет искључи из права на деобу извесна лица, а међу њима и жалитеље, а сем тога, да цена једном ару земље буде 2·80 дин., и најзад, да се онима, који су добили општинску утрину раније на уживање, иста сада уступи у својину.

По жалби J. R., пароха, и P. B., тежака, онд., у којој су навели, да им је без разлога оспорено право на деобу, надзорна власт задржала је и ову одлуку од извршења са раније изнетих разлога.

По жалби председника општинског суда, Државни Савет нашао је, да је решење надзорне власти правилно, па је стога одлуком од 9. јуна 1909. год. № 3725. одбацио жалбу као неумесну. Јос. К. Ст.

Одлука опште Седнице Касац. Суда од 19. Јан. 1910. г.

Првостепеном шабачком суду био је оптужен T. K. зато, што је 27. јуна 1907. г. увече, око $9\frac{1}{2}$ сати, пуцао из пушке у којој је било исечено олово, са улице на собу P. P. где је овај са својом породицом спавао у памери да га убије. Првостепен шабач. суд је решењем својим нашао, да у оваквој радњи оптуженог нема дела покушаја убиства, пошто ничим није утврђена намера за чињење истог и оптуженога пустио испод суђења.

Но по жалби државног и приватног тужиоца, Касациони Суд примедбама својим од 14. децембра 1909. год. № 14188, поништио је решење шабачког првостепеног суда са разлога:

„Кад се представком приватног тужиоца, полициским и судским увиђајем, по §§ 230 и 234. крив. суд. пост, утврђује, да је из пушке, која је била напуњена сеченим оловом, пуцано ноћу у собу приватног тужиоца и то онда кад је у њој тужилац са својом породицом спавао, онда је суд погрешно нашао: да је у овоме оптужењу била искључена свака намера за убиство приватног тужиоца или неког другог лица, које је било у тој соби. Погрешно са тога, што је код кажњивих дела овога рода намера за извршење истих законска претпоставка, а

Иако се искључење једино може утврдити законском оценом одбране оптужникова да намере за убиство није имао, али при том да се таква одбрана слаже и са осталим фактима прибављеним ислеђењем, а таква одбрана оптуженога, у овоме оптужењу не постоји, пошто се он једино брани, да ово дело није учинио, због тога је и речена оцена суда заснована мимо садржај аката и на обратној, законом недопуштеној, претпоставци, те по §§ 220 и 221. крив. суд. пост. нема законске важности.

„Према овоме, суд се у оцени постојања представљеног дела покушаја убиства имао строго да задржи на томе несумњиво утврђеном факту, да су пројектили управљени у спаваћу собу, у којој су били тужилац и породица му, и да су тим пројектилима могли бити према увиђају и убијени, да кревети за спавање нису били намештени са стране, тако да је пушкан између њих, а ова околност не само да није стајала до воље кривчеве него се ничим не утврђује де му је она и позната била. А да је кривац дело убиства могао извршити при свем том, што су кревети у којима су тужилац и породица му спавали били са стране, стоји констатација тога суда, изнета у разлоузима, да није немогуће било убиство извршити само да је кривац пушао што већма на ниже и у косо. Међутим суд није навео никакав, а најмање законски разлог из чега изводи да кривац у извршењу овога дела није хтео да пуша што већма на ниже и у косо, за то му је тај закључак гола претпоставка којој не може бити места, и онда је логичан закључак да је учинилац дела био у уверењу да правилно гађа, а последица тога је да суд није могао наћи да овде не постоји какњиво дело покушаја убиства.“

Шабачки првостепени суд није примио ове примедбе Касационог Суда већ је дао следеће противразлоге:

1. „Изјава приватног тужитеља без времености је, јер он ништа није видео, пошто је у време пуштања спавао.

2. Пуштање само по себи није какњиво. Оно је какњиво само онда кад је управљено против које личности. Према томе у пуштању не налази се законска претпоставка за постојање намере за убиство, нити у кривичном праву и закону има законских претпоставки јер по § 220 крив. пост. ништа се нема претпоставити, већ се све мора доказати, па дакле и намера.

3. И полицијским увиђајем и судским увиђајем утврђено је, да зрна која су избачена из пушке у собу тужиочеву, ни у ком случају нису могла нанети повреде магме, који би у тој соби био, па баш да је дотични и стајао.

4. Кад од овог пуштања није било никаквих повреда ма чије личности онда се какњивост те радње има да претходно утврди не са обзиром на неку одређену личност, овде опт. Т., већ према последицама, правцу зрна, и према томе: да ли је дотични могао, да је хтео пуштањем и извршити намерно дело — овде убиство. Дакле, и овде као и свуда прво се мора фактима утврдити постојање какњивог дела, па тек по том прећи на изналажење

правца и прибирање доказа против њега и оцени његових одбрана.

С тога се овај суд није могао ни упуштати у оцену навода и одбране опт. Т. кад се ничим није могла утврдити какњива намера онога који је пушао.

5. Утврђено је на лицу места, да је хитац прошао толико високо, и између кревета, — да никога не би повредио баш и да је у тој соби стајао усправно, а камо ли кад би лежао. А онај који хоће да убије мора и треба да има и тачан циљ, — мету, коју мора везати са нишаном на пушци. Међутим те мете није било — није је било зато, што није било намере за убиство.

Да је било намере за убиство дотични би се обавестио тачно о положају кревета, и онда, као што се из размера и остојења у судском увиђају обележених види он би био у стању да пуша у кревет на лице које је у њему лежало, и тада, с том намером, хитац би морао бити не паралелан са креветом већ косо, лево, или десно и на ниже оборен. А за такав хитац прозор је давао довољно могућности.

Овакав закључак првостеп. суда није гола претпоставка него истинит факт, утврђен траговима о правцу хитаца који је инкриминисан, изостанком трагова онога хитаца, који је био у стању да повреду нанесе.

А јасно је и природно да онај који има намеру да убије, претходно испита и сазна све прилике, околности и месност што ће му успех у извршењу намере осигурати. Н. пр. ко хоће да убије човека високог 1 метар, тај заиста неће подићи пушку на 2 метра висине. Увиђајима је пак јасно утврђено, да је хитац био усправљен високо изнад висине тужиоца Т., а онај који хоће да убије Т. заиста мора знати бар његову висину кад већ иначе насумице гађа.

6. Ну кад би се постојање овог дела ценило баш с обзиром на опт. Т. као што I одељ. Касац. Суда захтева, онда првостеп. суд сматра да је још јасније да опт. Т., претпостављајући као утврђено да је он у собу тужиочеву пушао, није имао намеру да тужиоца убије, те да по томе ни с обзиром на опт. Т. не постоји покушај убиства.

Ово првостепени суд изводи из ових разлога: Ислеђењем је утврђено да су опт. Т. и тужилац раније били добри пријатељи; из тих односа и односа опт.-Т. као председника општ. суда и школског одбора и приват. тужиоца као учитеља, несумњиво је да је опт. Т. знао распоред кревета у соби тужиочевој, размере прозора и удаљење кревета од прозора кроз који је пушао. А и узрасту опт.-Т. који је висок пуша 2 метра, он је, да је хтео убити тужиоца или кога његовог могао кроз прозор стрељати косо и на ниже и убацити метак у кревет. Па кад он то није учинио онда значи да није ни хтео убити; и

7. Најзад овај суд држи, да је оцена намере за извршење неког дела питање фактичко, које питање судећи суд, према свима доказима и приликама и своми

уверењу ценит да се Касациони Суд, који не суди, није могао упуштати у правилност оцене овога суда и противно находити његовом да овде није било намере за убиство, сам налазити да те намере има.

Према овим датим противразлогима, Касациони Суд је у општој седници расмотро акта па је примедбе свога одељења као закону саобразне усвојио, а противразлоге првостеп. шабачког суда одбацио.

М. Л. Р.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Криминалитет у Француској у 1907 год. Год. ова показује знатно повећање криминалних афера. Док их је у 1906 год. било 2143, дотле њихов број у 1907 год. износи 2357, што значи да су се повећале са 10%. Нарочито пада у очи знатно повећање двеју категорија злочина: убиства с предумишљајем (27! у 1906, 322 у 1907 год.), чији проценат увећања износи 22.5%, и тешке телесне повреде услед којих је наступила непредвиђена смрт (162 у 1906, 190 у 1907), чији проценат увећања износи 17.20%. Званична статистика мисли, да се ова повећања имају приписати напретку алкохолизма.

Много горе, управ жалосно стоји са криминалитетом малолетника.

Број оптужених малолетника, од 21 год. који је у 1906 год. износио 583, попео се у 1907 год. на 708. Упоређен са општом цифром свију оптужених, он износи 20.8%, што значи, да међу оптуженима има више од 1/5 малолетника од 21 год. С обзиром на злочинце разног добра старости, млади људи од 19 и 20 год. достижу максимум криминалитета. Док на 100.000 малолетника овога доба долази 41 оптужених, дотле је овај број код пунолетних четири пута мањи: 11.4.

Одјавно је већ и више пута констатовано, да је криминалитет код нежењења много већи од криминалитета код жењењих и удоваца. Констатација ова утврђена је још једном више званичном статистиком Француске за 1907 год. За чуђење је, међутим, што је у овој год. криминалитет *неајсмених* мањи од криминалитета писмених. Док на 100.000 лица, која знају читати и писати, долази 10.8% оптужених за злочине, дотле овај број код неписмених износи само 3.6%.

Број осуђених повратника у 1907 год. износи 1327 и већи је за 35 од броја из 1906 год.

Условна осуда у Русији. Дума је ту скоро дискутовала и усвојила законски пројект о условној осуди, и поред опозиције са деснице и извесног броја земљорадничких посланика. Према усвојеној редакцији условна осуда примењиваће се, не само на злочине и преступе општег права, већ и на политичке злочине и преступе. По изузетку, њеној примени нема места код крађе стоке и тајне трговине с ракијом. Интересантно је, да ће условну осуду по овом закону моћи досуђивати и порота.

НОВИ ЕГИПАТСКИ ЗАКОН
за
ПОПРАВКУ МАЛОЛЕТНИКА — НЕКРИВАЦА
Albert Chéron

Пре четири године Сарват паша, који беше тада судија за децу у Каиру, изјављиваше у једном врло интересантном извештају, који смо ми прегледали (Bevus 1906. р. 769.) жаљење што родитељи морају да чекају да им деца учине какву кривицу, па да могу тражити да буду примљена у завод за поправку (reformatory). Он жељаше да се у египатске законе унесе право поправке аналога ономе које предвиђа чл. 373. и остали француског казненог закона. Идеја беше одлична, али која могаше бити корисно остварена само инспиришући се једним моделом врло различитим од установе француске, која је тако често и тако праведно критикована. Високи чиновник тражаше установљавање професионалних школа за напуштену децу, скитнице и просјаке који нису ништа скривили.

Ове су мисли прокрчиле себи пут. Г. Макс Илврајт, судски саветник у својим извештајима за године 1906. и 1908. препоручивао је Египату примену система за индустријске заводе за децу скитнице и неваспитану, установљене у Енглеској разним законима заснованим на Children's Act-у од 1908. И још у почетку 1908. он поднеше министарском савету пројект сличан овом енглеском законодавству, који је постао законом 9. маја 1908. „шиљање на поправку младих скитница.“

Ево каква је начелна уредба овог закона:

Члан први одређује на које категорије малолетника он треба да се примени:

1.) Они који просе по државним друмовима и јавним местима;

2.) Они који немају ни пребивалишта ни представа за живот пошто су им родитељи помрли или су у затвору;

3.) Они који су рђавог владања и који су се отргли испод власти очеве, материне или тутора или од онога коме су били поверили на чување.

Ове се три категорије малолетника подразумевају под именом: *деца скитнице*, у ширем смислу. И она могу бити послана решењем судским у један завод за поправку и ту бити задржана до 18. године, (до грађанској пунолетства, а кривично пунолетство је од 15. године).

Ово решење личи много на оно, које се по чл. 61. француског казненог закона доноси у погледу малолетника — кривца. При свем том међу њима има знатне разлике. Тако:

1.) Одлука за младе скитнице доноси се не редовним судом, чије извршење може бити задржано жалбом, већ једном наредбом извршног суда на коју нема жалбе.

2.) Ова наредба не одређује трајање бављења у заводу, већ наређује интернирање на неодређено време, које ће престати кад то нађе за сходно управа завода, а најдаље кад затворени имадне 18 година.

3.) У трећем случају, напред поменутом, т. ј. кад се тиче недисциплиниране деце, та нареба мора бити издана само на тражење онога, који над тим дететом има родитељску власт, и судија тада може решити да тај плати извесну суму за одржавање детета. И у сваком случају тај може тражити да му дете буде враћено и пре то што наврши 18 година.

4.) На основу овог закона деца могу бити затворена првентивно и ако нису учинила никакву кривицу. Али овај затвор биће увек у једном заводу за поправку. Окривљени младолетници затварају се у затворе, али, колико је то могуће, у засебним локалима.

Никакав текст не одређује у којим ће заводима бити извршена решења донесена на основу закона од 1908. Али није се имала намера одређивати друге заводе до оне у које су затварани малолетници кривци послати на поправку на основу чл. 64. франц. казненог закона.

Овај закон може бити примењен и на децу учиниоце иступа ако судија утврди да су то деца скитнице у смислу члана првог. На против, на децу која су учинила злочин или преступ треба применити прописе кривичног закона. Овде се показује једна чудноатост, коју законодавац, без сумње, није запазио — дете скитница од 11 година може бити задржана у једном заводу за поправку до 18. године, али ако је оно учинило преступ или злочин оно може бити задржано само до 16. године, пошто је одређено највише пет година за поправку младих кривaca. Најпростији начин да се уништи ова аномалија била би изменити чл. 64. нашег кривичног закона дозвољавајући увек управи да задржи малолетника у заводу за поправку до његовог грађанског пунолетства.

Са француског,
Душан Николић

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖЕСЕ

Чедомир, син Милана Радића, тежака из Лозовика ср. орашког, отумарао је 17. пр. месеца из Сmedereva, и до данас се није вратио. Он је стар 14 година, раста средњег, косе смеђе, очију плавих, од особених знакова има: кажипрет на десној руци на трећем зглобу деформиран услед пришта; и на десној нози ниже колена има белегу од опекотине, у оделу је сељачком са шајкачом на глави. — Акт начелства округа смедеревског Бр. 3422.

Милице, кћери Ђубинке Игњатовића, удове из Г. Милановца, нестало је из Г. Милановца 7. овог месеца. Она је стара 10 година, промањаста, у промањасту. — Депеша начелства округа рудничког Бр. 2785.

Светомира, сина Марка Велимировића, из Такова, нестало је 2. овог месеца. Сумња се да су га одвели Цигани чергари. Он је стар 8 година, омален, промањаст у оделу је сељачком. — Депеша начелника среза таковског Бр. 7182.

Andreja, sin Filipa Karađića, iz Slavotca, regрут 3 чете 3 батаљона 2 пук „Књаза Михаила“ који је 30. прошлог месеца пуштен из команде и упућен својој кући, није ни до данас дошао кући. Он је стар 21 годину, висок, сув, промањаст косе црне у оделу је сељачком. — Депеша начелника среза прокупачког Бр. 7964.

Ранислав, син Милована Стојановића из Алибеговца, отумарао је незнано куд. Он је стар 20 година, раста средњег, плав, у сељачком оделу. — Депеша начелника среза орашког Бр. 7092.

Ана, ћерка Томе Поповића, абијијског радника из Београда, 4. овог месеца отумарао је незнано куд и до данас се није вратила своме родитељу. Она је стара 12 година, плава. Од одела имала је на себи поркетску хаљину, на ногама високе цицеље и црне чарапе. — Акт кварте варошког Бр. 5698.

Љубомир Миросављевић, из Љутица у срезу пожешком, 7. прошлог месеца отумарао је од својих родитеља и до данас се није вратио кући. Он је стар 13 година, сувоњав, очију црних и мало разроких, у оделу сељачком. — Акт начелника среза пожешког Бр. 5874.

НАЂЕН ЛЕШ

8. овог месеца, Дунав је избацио, испод Текије, један мушки леш, који је висок 165 см. угојен, без косе. На лешу је било: кошуља и гађе од српског платна, јегерова кошуља, панталоне од плавог сегелтуха и кокуха без рукава. У горњој вилици имао је два а у доњој три зуба. — Депеша начелника среза кључког Бр. 3880.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЗЊА

3. овог месеца, сељани села Липовца у срезу деспотовачком, нашли су у сеоској шуми једну девојку, стару 20 година, средњег раста, добро развијену, очију плавих, косе смеђе. Од одела на себи је имала: две сукње од плавог порхета, две плаве ципане блузе, једну црну вунену мараму, једну црну кецељу, једне подељане папуче. На врату је имала један ланчић од црне жице нанизан прним мерцијима и један крстić од црног блеха, на коме је израђено распеће Христово. Лекарским прегледом утврђено је, да је она пре 5—6 дана дефморисана. Како она меће, или не може да говори и да о себи да ма каквих података, то се моле полицијске и општинске власти, као и приватна лица, ако би што знали о овој девојци, да то доставе начелству округа моравског с позивом на Бр. 5163.

УХВАЋЕНИ

Радивоје Ружић, шлосер, чију смо потерицу донели у броју 14. од ове године, ухваћен је и са њиме ће се поступити по закону.

Живота Јелић, чију смо потерицу са сликом изнели у броју 17. ухваћен је, те је престала потреба за његовим даљим тражењем.

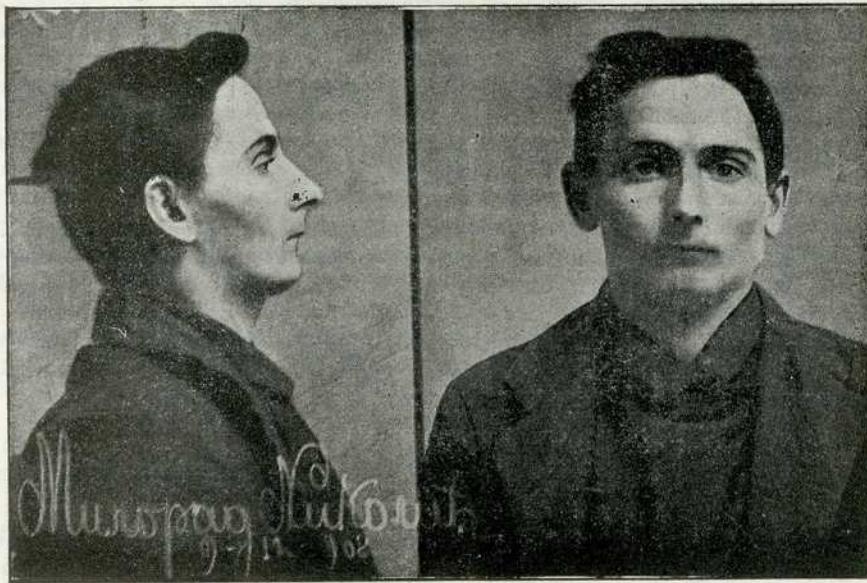

П О Т Е Р Е

Ноћу између 8. и 9. овог месеца разбијена је апсана начелника среза јасеничког округа смедеревског, и из ње су побегли ови притвореници: **Петроније Животић**, из Великог Поповца, стар 28 година, плав у сељачком оделу са шубаром на глави; **Милорад Николић**, (чију слику доносимо) родом из Голобока, стар 23 године, сувоњав косе прне запуштене, у оделу радничком — похабаном, са

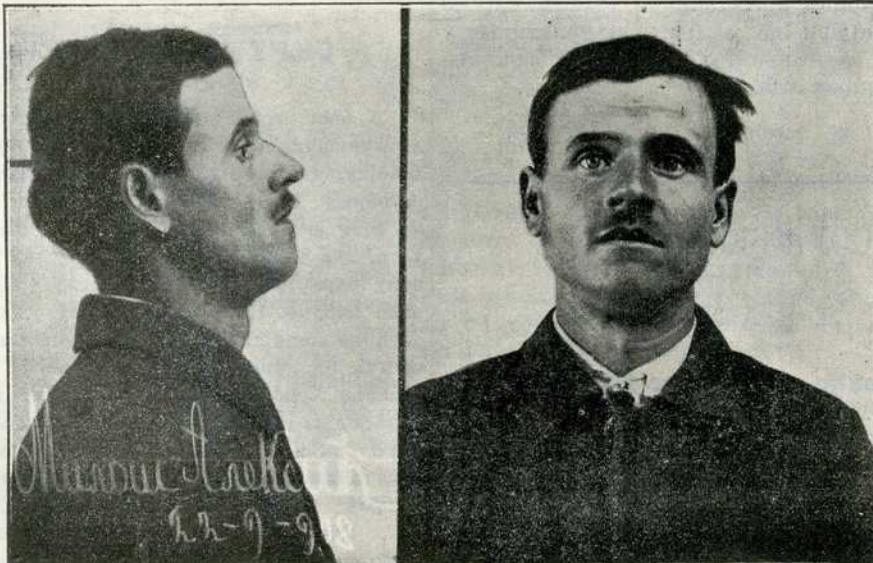
обријан, у сељачком оделу, 23. прошлог месеца извршио је крађу сата Лазару Панићу, кафецији код „Такова“ у Београду. Сат је златан са три капка и висећим ланцем, на коме је био медаљон са сликом жене покраденог. — Акт Управе града Београда Бр. 14522.

Светислав Карагуновић, железничар са пруге Сењски Рудник — Курија 25. прошлог месеца побегао је из Курије са Лепосавом, женом **Светолика Нешића**, из Курије, која је покрала свога мужа и сднела му 1600 динарса.

чизмама на ногама и шеширом на глави; **Сава Шиљић**, из Селевца, стар 18 година у оделу сељачком и **Милош Алексић**, (чију слику доносимо) родом из Церовца стар 26 год., приномањаст, лица циганског, ногу отечених, — Де-

нара у новцу и накита у вредности 360 динара. Лепосава је стара 27 година, средњег раста, косе прне, очију плавих, а Светислав је стар 30 година, средњег раста, плав — Акт начелства среза моравског Бр. 4699.

пеша начелника среза јасеничког округа смедеревског Бр. 10511.

Сотир Симеоновић, ковач из Ниша, побегао је испред стражара ноћу између 3. и 4. овог месеца. Он је стар 20 година, средњег раста, приномањаст, добро развијен, велике косе у оделу грађанској са качетом на глави. Одговара за две опасне крађе. — Депеша начелства округа нишког Бр. 9216.

Непознати крадљивац, стар 40 година, раста средњег, прних и доле оборених бркова,

један пар одела, један кожни новчаник у коме су била два лоза класне лутрије Бр. 06612 и 13342 а сем тога једне половине ципеле и један шешир. — Акт Управе града Београда Бр. 14612.

Недељко Зарић, стар 23 године, висок ногу несразмено дугачких, приномањаст, у оделу сељачком, на преваран начин узео је фирмe: „Митровић и Бунушевац“, спедитера из Београда, следеће ствари да их испоручи адресантима па то није до сад учинио: Једну балу шајка под марком С.Г. № 1. са писмом на адресу „Соколовића и Јаковљевића“ из Ваљева; једну балу сукна и памука са марком М. Ђ. С. № 2 са писмом на адресу „Милорада Т. Стојановића“, из Ваљева; једну балу сукна са марком М. М. № 3 са писмом на адресу „Милорада Матића“, из Ваљева; и једну балу гајтана са Марком М. Ђ. и писмом на адресу „Миловића и Ђуровића“ у Ваљеву. — Акт Управе града Београда Бр. 15599.

Преноручује се полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потерију, и у случају проналaska стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

КРАЂЕ СТОКЕ

Непознати крадљивци украдли су, са папаћура у Зајечару, коња маторог 10 година, длаке прно мрке, без роваша; кобилу матору 9 година, длаке беле, ждребиу, без роваша; коња маторог 8 година, длаке вране, у стражње ноге путастог и кобилу матору 8 година, алатасту, у десно уво ровашену. — Депеша начелства папаћура у Зајечару Бр. 8.

Непознати крадљивци, ноћу између 31. и 1. овог месеца, украдли су из Слатине: коња маторог 9 година, алатастог са жигом „К“ високог 153 см, коња маторог 8 година, длаке зелене са жигом „К“ висок 153 см, ждребицу матору 3 године, длаке доратасте у обе задње ноге путасту нековану; кобилу матору 9 година, алатасту, са жигом положено „Т“ високоу 139 см, и кобилу матору 7 година, лопратасту, на челу листасту. — Депеша начелника среза космајског Бр. 8754.

29. прошлог месеца непознати крадљивац украдао је на путу Крушевача — Александровац кобилу матору 5 година, длаке зелене. — Депеша начелника среза жупског Бр. 47006.

Ноћу 26. прошлог месеца у Зајечару украдена је кобила матора 10 година, у лево око ћорава без роваша. — Акт начелства округа тимочког Бр. 6946.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце.

МАНГУП СТОКА

У општини селевачкој среза јасеничког налази се једна мангуп кобила матора 3—4 године, длаке зелене, на челу листаста без жига.

— Депеша начелника среза јасеничког округа смедеревског Бр. 10254.

Код кварта савамалског налази се један мангуп коњ, матор 6—7 година, длаке лоратасте, у лево око ћорав, без роваша, — Акт кварта савамалског Бр. 3389.